

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani

ACTIVITĂȚEA

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apare în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

APEL

oătră publicul român.

Adunarea generală a Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, ținută la anul 1897 în Mediaș, a hotărât înființarea unui Muzeu istoric și etnografic al Românilor din Ungaria și Transilvania, și publicul român așteptând după merit însemnătatea acestei instituțiuni, a întâmpinat inițiativa Asociațiunii cu cea mai mare însuflețire.

Toate păturile societății românești s'au arătat pătrunse de convingerea, că prin înființarea așezământului proiectat de Asociațiune, generațiunea de astăzi își împlinește o sfântă datorie față cu acele figuri mărețe, căror avem să le mulțămim renașterea elementului nostru, și că s'ar face vinovată de ocară posterității, dacă nu i-ar transmite neștirbită moștenirea națională ce a găsit.

Acestei convingeri și însuflețirii poporului nostru pentru idealurile sale naționale, este a se mulțumi, că Asociațiunea deja astăzi, abia după 5—6 ani dela memorabila hotărâre din Mediaș, s'a și putut apuca de realizarea Muzeului nostru național.

Prin contribuțiile fondatorilor și altor donatori, prin loteria arangiată în acest scop, și în deosebi prin splendida donațiune de 24.000 coroane, cu care Ilustrii bărbați *Di Alexandru de Mocsonyi*, presidentul Asociațiunii, și *Di Zeno Mocsonyi de Foen*, au inaugurat o nouă serie de contribuiri, fondul Muzeului a crescut la respectabila sumă de aproape 100,000 cor., și astfel Aso-

ciațiunea — după ce s'a îngrijit cu toată precauțiunea de un plan cât se poate mai corespunzător, — a putut începe ridicarea falnicului palat, care va avea să adăpostească clenodiile trecutului, produsele muncii și momentele caracteristice ale vieții naționale a poporului român din țeară, și are speranța că îl va putea preda destinațiunii sale încă în decursul anului 1904.

Deoarece însă această Casă națională, acest falnic monument cultural trebuie creat — deși cu toată modestia ce caracterizează elementul nostru, dar totuși în condițiuni demne de importanța unui popor de 3 milioane și corespunzătoare scopului urmărit, — fondurile adunate până astăzi nu acoperă încă toate spesele zidirei, și afară de aceea instalațiunile interne ale așezământului proiectat încă vor reclama sume considerabile.

Din aceasta cauză Comitetul central al Asociațiunii se vede îndemnat, a adresa un nou și călduros apel către publicul român, invitând pe toți câți se interesează de progresul cultural al poporului nostru, ca prin maritimose contribuiri la fondul Casei naționale, să pună Asociațiunea în posibilitate de a termina acest important așezământ național în timp apropiat și în condițiuni pe deplin mulțumitoare.

Din ședința Comitetului central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în Sibiu la 29 Octomvrie 1903.

Iosif St. Șuluțu m. p.

Dr. Cornel Diaconovich m. p.

Consemnarea

sumelor contribuite de membrii comitetului central al Asociațiunii pentru Muzeul istoric și etnografic.

I. Membrii ordinari:

1. Iosif Sterca Șuluțu, consilier de tribunal în pensiune, vice-president al Asociațiunii . . . . . Cor. 200
- A mai dăruit 200 exemplare din partea VI-a »Memoriul« s'eu, ce se vinde la Krafft în Sibiu cu cor. 2.50.
2. Parteniu Cosma, dir. exec. Sibiu, K. 200
3. Dr. C. Diaconovich, I. secret. Asoc., » 100
4. Nicolau Ivan, asesor consis. Sibiu » 50
5. Dr. Atanasiu Marinescu, jude de tablă i. p. . . . . » 50
6. Ioan Papiu, protopresbiter, Sibiu, » 50
7. Dr. Ilarion Pușcariu, Archimandrit Sibiu . . . . . » 100
8. Dr. Eusebiu R. Roșca, dir. semin., » 100
9. Dr. Octavian Russu, avocat, Sibiu » 200
10. Nicolau Togan, protopop, » » 40

II. Membrii suplenți:

11. Dr. Ilie Beu, medic, » » 100
12. Dr. Vasile Bologa, dir. școl., » » 50
13. Arseniu Bunea, secret. comit. granit., » 30
14. Dr. E. Miron Cristea, asesor consis., » 50
15. Dr. Liviu Leményi, avocat, Sibiu, » 50

Sibiu, în 30 Noemvrie 1903.

Impăratul german.

Să știe ce mare surprindere a produs în toată lumea boala împăratului Wilhelm, care și-a pierdut glasul în urma unei umflături de grumaz.

Impăratul a fost operat cu succes. Polipul a fost delăturat și medicii au liniștit publicul zicând, că împăratul se va însănătoși în 8 zile după operație.

Dar însăși operația deplină n'a urmat nici până azi. Impăratul și azi mai mult șoptește decât vorbește. Dela operație încoace împăratul n'a mai luat parte la nici o festivitate publică și nici la vînat nu s'a mai dus. A trăit retras.

Joi s'au deschis corpurile legiuitoare din Berlin și era vorba, ca însuși împăratul să cetească mesagiul de tron. Dar aceasta nu s'a întîmplat. Mesagiul de tron l'a cetit cancelarul Bülow. Eată un semn evident, că împăratul e încă tot bolnav.

Correspondentul din Berlin al ziarului »Echo de Paris« a trimis ziarului seu unele detalii interesante despre boala împăratului Wilhelm. Eată ce zice:

»Inainte de operație credea familia împărească, că boala împăratului este racul. Abia după vizitarea microscopică a polipului din gâttelej împăratului s'a liniștit familia imperială. Și totuși abia peste câte-va săptămâni se va ști cu siguranță boala împăratului.

»Rana s'a închis la locul de operațiune. Numai la marginile ranei se arată un cerc roșu și o aprindere continuă, care dă ansă la serioase îngrijiri. Impăratul încă nu e vindecat și abia pe la Crăciun se vor putea pronunța medicii cu toată siguranța, că pericolul a încetat, sau nu«.

Mai este un moment, ce dă mult de bănuț. Polipul din gâttelej împăratului a fost vizitat a doua și a treia oară de medicii cu microscopul, dar despre rezultatul acestor vizitațiuni nu știe lumea nimic. Semn, că polipul nu este de natură așa nevinovată, cum au spus medicii la prima vizitare.

Mai amintim, că sora împăratului Wilhelm, princesa Charlotte de Sachsen-Weimar, suferă de o umflătură, care aduce mult cu îngrozitoarea boală a racului. Nu-i mirare deci, că poporul german e tare îngrijat de sănătatea împăratului, mai ales după-ce se știe, că tatăl împăratului Wilhelm a murit de incurabilul cancer.

„Drapelul“.

FOIȘOARA

POVEȘTEA VORBEI

Plesă într'un act

de

N. Rădulescu-Niger.

Respectuoasă dedicațiune d-lui Ion Kalinderu.

(Urmare și fine.)

Scena V a.

Badea (vine potrivitându-și din umeri sucmanul și caută pe urma lor cu drag).

Badea. Mânca-i-ar norocul! Uite, așa mi-s dragi... Să-i vîd de-a ostașii, să-i vîd la gimnastica aea care-i face mlădioși ca trestia și tari ca oțelul... (ducându-se și șezînd pe un butuc). Alte vremuri; alte învățăturii; alte îndemnuri! Cum se deprinde Românul de mic, așa e la mare.

Scena VI.

Badea; Povestea Vorbei cu vestmânt cât mai frumos sătenesc, cu cunună de stejar pe cap, cu panglică lată tricoloră de-a curmezișul pieptului, intră și caută cu drag la moș Badea.

Povestea Vorbei. Vorba dumitale, moș Badeo!

Badea. (căutînd cu mirare la ea) Eacă minune!

Povestea Vorbei. (zimbînd) Nu mă cunoști?

Badea. Bî par'că... (ridicîndu-se) Numai vederile nu prea m'ajută... (apropiîndu-se). Măndru ți-e chipul, dulce ți-e graiul, și priincioasă menirea. Ți-ași zice pe nume, da mi-e să nu greșesc... că decît greșală, mai bine așteptare...

Povestea Vorbei. Tot glumeț, moș Badeo!

Badea. Apoi:

Românul e glumeț din fire
De e voios, de e mahnit;
De e voios ca mulțămire
Glumește, ride 'ntinerit,
Și 'n gluma lui scilipește hazul.
De e mahnit, glumește ear'
Ca să-și împrăștie necazul,
Și 'mprăștie nevoia chiar.

El știe pilde să resfire
In gluma lui, cu hazul lui:
Românul e glumeț din fire,
Măre, ascultă-mă ce-ți spui.

Povestea Vorbei. Glumă, și la veselie, și la necaz, e dovadă că-i e inima bună...

Badea. Să-mi trăești, copilo... și norocește-mă cu sicritatea dumitale.

Povestea Vorbei. Vîd eu că tot m'ai uitat...

Badea. Bătrîneța, bat-o ninsoarea vremilor!

Povestea Vorbei. Atunci ascultă:

Eu sunt »Povestea Vorbei«
Cu traiul din bătrîni;
Mi-e drag la sfat cu dînzii
Și's dragă la Români.

Eu n'am vr'o carte veche
Și nici condeiu să scriu:
Țin minte rostul vremei,
Trăiesc în graiul viu.

Prin mine vitejie,
Mari nume s'au vestit,
Și gluma Românească
Cea dulce de-auzit...

Badea. Așa-i, fata moșului... Din nume te cunoșteam; din graiu te-am grăit... Bine că m'am învrednicit să-ți vîd și chipul luminos.

Povestea Vorbei. Cine'mi toarce firul cu dumneata, moș Badeo!

Badea. Eaca, torc și eu, să treacă vremea și să desmierd auzul celor tineri... Da încalte, dacă ai venit pe la noi, adusu-ne-ai din cele neștiute, să ne fie învățătură nouă?

Povestea Vorbei. Din cele vechi, sac fără fund; din cele neștiute, multe și, mărunte, dar una, mândră, să salte inimile...

Badea (c'un pumn peste palărie). Til

de-i așa... ia hodinește-o clipă, coalea, și înșiră, fata moșului...

Povestea Vorbei. Pe neodichnite, moș Badeo, că gândul Românului n'are odihnă întru cele bune (s'aude glasul lui Tomița: un, doi, un, doi, și pașii măsurați ca de oaste.)

Badea. Eacă vin școlarii... Incaltea s'audă și ei, dragii moșului!

Scena VII.

Povestea Vorbei, Badea, Școlarii.
Școlarii (intră în șir regulat, cu Tomița în frunte, cu steagul în mijloc.)

Tomița. Companie... Stail (toți se opresc) Front... (vîzînd pe Poveste) Uite!

Badea. E »Povestea Vorbei«, băieți... Tot voițați voi să vă spun o poveste de-ale mele... eacă o să vă spuie fata moșului...

Școlarii (cu veselie). Să ne spuie...

Povestea Vorbei (zimbînd). Am să vă spun cîntecul lui »Carol-Vodă«...

Toți [scotînd palăriile] Ura!

Badea. Că măndru caută să mai fiel Povestea Vorbei (înainteză c'un pas, pausă).

(Apoi începe):

Măre, bradule 'ntre brazi,
Nalt din vremi cum ești și azi
De ce freamăți din frunziș
Și te uiți în limpeziș,
Limpeziș de câmp surit
Tocma 'n Dunăre proptit?

Literatura goldiștilor.

Sub titlul „Epilogul luptei“, dl Vasile Goldiș, secretar cons. la Arad, publică un articol în nrul 210 al „Tribunei Poporului“. În articolul acela dl G. mai întâiu se scuză și mai apoi *acusă* pe cei, cari i-au descoperit plagiaturile.

S'o spunem dela început și pe de înțregul: dl G. mai bine făcea dacă tăcea și mai cu minte era să nu se fi apărut deloc, decât să se apere așa de rău, cum s'a apărut în „Epilogul luptei“. Descoperirea plagiaturilor d-sa cu o nelogistică logică o atribuie ținutei ce a avut-o la ultimele alegeri de episcop la Arad, când — după părerea d-sale — „mulți fruntași români, cari nu voiau să sprijinească nici decum candidatura la acest scaun a părintelui Augustin Hamsea, au fost improșcați în chipul cel mai murdar și au fost atacați pe fel și fel de motive, târându-se în noroiu chiar și viața lor familiară“.

Nededați să umblăm cu tăgăda, recunoaștem, că acei „fruntași“ (?) au fost atacați însă nu „pe fel și fel de motive“ închipuite, ci pe temeuri puternice și înainte de ultimele alegeri de episcop la Arad, fiindcă viața lor a dat și da bogat material pentru a fi atacați de către fie-care om de bine, care nu se poate împăca cu idea, că funcții publice și bisericesti nu pot împlini oameni a căror listă de conduită e mănjită.

Vr'o câte-va specimene. Vasile Mangra, pe care dl G. azi îl avansează la rangul de „fruntaș român“, a fost dovedit „hoț ordinar“, care, deși membru al cinului călugăresc, banii meniți pentru ridicarea unui monument fericitului Diaconovich-Loga i-a folosit pentru scopurile sale private respective i-a beut, nu cum-va să-i cheltuiască. Și că n'a fost improșcat în chip murdar, a dovedit-o și sentința din procesul ce l'a avut în 25 Nov. 1902, când E. Măglaș a dovedit, că pe Răcz Vilma, Mangra a nenorocit-o, că moartea episcopului Goldiș el a accelerat-o, făcându-l nebun și șicanându-l în chipuri și feluri. Sentința e ridicată la valoare de drept și Goldiș trebuie să fie, ca să mai susții, că „fruntașul român“ Mangra, după-ace a fost respins și de forurile la care a apelat, a mai putut fi atacat „în chip murdar“.

Nic. Oncu încă a fost „atacat“ pe motiv că se îmbulzește în congregațiile bisericesti; pe când la activul său are și niște reminiscențe neplăcute, cari îl fac nevrednic de a face pe judecătorul preoților și al dascălilor. Și acestui „fruntaș român“ tribunalul din Timișoara i-a spus-o verde, că cel ce l'a acuzat că a abusat de niște fetițe sub 14 ani, l'a acuzat *bonafide*, ceea-ce a îndemnat apoi pe șchiata gazeta dela Arad ca se turbe de mânie.

„Fruntașul român“ R. Ciorogar, earăși ortac d'al dlui G., încă a fost „atacat“. I-s'a spus palam et publice, că a *goldișit*, adică a

plagiat, că referada făcută în congresul penultim a fost copia fidelă a unui circular dat de către cons. arhiepiscopial din Sibiu, în chestia catechisirii elevilor dela școlile străine, încă cu 6 luni înainte. Și acest „călugăr“, crezându-se improșcat, a dus afacerea înaintea legii, unde i-s'a dovedit, cu act oficios, dat de către Cons. metropolitan, că referada făcută în congres a goldișit-o. Și același „fruntaș“ a mai fost acuzat și cu aceea, că s'a bătut cu sabia, profesor de teologie fiind și i-s'au pus sub nas o mulțime de acuze dovedite, cari îl fac nevrednic de a se împărtași de banii diecesei.

Un alt „fruntaș român“ (?) I. Russu Șirianul, o fost improșcat — vorba vine — spunându-i-se urbi et orbi că e hoț, miserabil, șarlatan, vrednic de a fi ridicat în furcile dela Șiria, că numai cărămida mai poate freca obrazul nespălat al „fruntașului român“, recte al *ortacului* de azi și de demult al dlui V. Goldiș. Și „improșcatul pe fel și fel de motive“ a intentat proces de presă și cei 47 martori ai lui Măglașiu, între cari au fost dignitari bisericesti, magnați, deputați, profesori, avocați, preoți, dascăli, etc. au dovedit cu fasiuni făcute la diferiții juzi de instrucție, că Russu Șirianul poate fi vesel, că societatea românească îi zice numai hoț și șarlatan și că obrazul nu i-se aduce în contact cu dosul mânilor oamenilor cinstiți.

(Va urma).

Meseriașii recunoscători.

Sunt 6 ani trecuți, de când, întemeietorul primei Reuniuni de meseriași la noi, de pie memorie Părintele Nicolae Cristea, s'a retras din fruntea „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, cu călduroasa recomandare adresată ultimei adunări generale (1897) conduse de d-sa: »de-a pune în fruntea Reuniunii un bărbat, care după istoricul Mommsen, nu pentru plată se servească poporului, dar' nici măcar pentru plata dragostei poporului, ci pentru binecuvântarea viitorului și înainte de toate, pentru-ca să-i fie posibil a mântui și a face, ca națiunea să poată reîntineri“.

Norocoasa alegere, făcută de acea adunare, în persoana actualului president, a dlui Vic. Tordășianu, noroc și prosperitate a adus în aproape toate afacerile Reuniunii și prin ea lucratu-s'a și la îmbunătățirea sorții și la înălțarea demnității meseriașului nostru. Ar fi se ies din cadrele înguste ale raportului, ce mi-am propus a face, amintind și numai în trecet toate lucrările îndeplinite în sinul Reuniunii, lucrări, cari însuflețit-au și meseriașii nostri din alte localități.

Meseriașii sibieni, asupra cărora se răsfrâng în mod mai imediat binefăc-

toarele raze ale muncii, închinată de presidentul lor: creării, consolidării și înfloririi clasei noastre de mijloc, s'au folosit de privilegiul onomastice de Marți (11/24 Noemvrie) a presidentului lor, când în mod sârbătoresc au ținut să-și manifeste dragostea și alipirea și în același timp și recunoștința, ce i-o dătoresc.

Luni, în preșeară, corul mixt al Reuniunii, sub conducerea zelosului dirigent Candid Popa, a făcut la locuința dlui Tordășianu o frumoasă serenadă, după care toate persoanele, ce stau aproape de Reuniune, s'au intrunit în restaurantul Barbu (Bierhale), unde am petrecut câte-va ore în mare veselie și în deplină frățietate. Primul toast, ținut aci, a fost al sârbătoritului president, care mulțumind pentru noile dovezii de dragoste, au închinat în sănătatea iubitorilor săi oaspeți. Într'aceea notarul Reuniunii, dl Ioan Apolzan, cul-tip., apropiindu-se de masa de frunte, ține în numele membrilor Reuniunii o înălțătoare vorbire plină de cuvinte de iubire și de laudă, adresate presidentului, căruia îi predă un interesant și cu mult gust artistic confecționat album, dăruit de membrii Reuniunii. Albumul conține fotografia presidentului, adresa de mai jos și iscăliturile cu mâna proprie a membrilor. Dl Tordășianu, plin de emoțiune pentru plăcuta surprindere, ce i-s'a făcut prin acest prețios dar, mulțumește tuturor și îi asigură că acest album va fi o carte vie, care pururea va vorbi despre vredniciile celor grupați în jurul Reuniunii noastre și că spre a-i perpetua viața, îl va transmite la timpul său Reuniunii, ca po-doabă să servească și pentru generațiile următoare. De încheiere scoțând în relief căldura plină de iubire și de entusiasm, cu care meseriașii nostri își îndeplinesc toate afacerile lor, căldurei și entusiasmului căruia sunt a se ascrie și rezultatele până aci obținute, dorește, ca însuflețirea dintre noi nici-când să nu înceteze.

După o cântare, executată cu mult farmec de corul mixt, presidenta »Despărțământului femeiesc întregitor al Reuniunii«, doamna Elisabeta Poponea, soția vicepresidentului Reuniunii, rostind în numele membrilor (femei) despărțământului, cuvinte de mulțumită către acela, care ființă a dat despărțământului, chemat a lucra pentru închiegarea femeilor în societate și astfel a lucra pentru binele fie-căreia în parte și pentru binele obștesc în genere, îi predă sârbătoritului un frumos coșuleț cu flori vii, dăruit de damele despărțământului. Presidentul mulțumește pen-

tru atențiunea neașteptată, ce-i-s'a dat din partea de tot tinărului despărțământ, căruia îi dorește, ca flori să-și impodobască roadele muncii. Drăgălașa Elenuță, fiica colegului în slujbă a presidentului, a dlui Ioan Șut, a stors admirațiunea noastră a tuturora prin frumoasa predare a poeziei »Trei Doamne și toți trei« de G. Coșbuc. (Va urma).

CORESPONDENȚĂ

Vaidei, 7 Decemvrie 1903.

Onorate D-le Redactor!

Am mai cetit în prețuita noastră »Activitate« multe so-uri de sbiciuiri, cari toate au servit de lecuire la multe fărădelegi, ce se întâmplă pe toate terenele vieții publice. Avem și noi în comuna noastră multe de toate, ce se fac spre măchuirea locuitorilor de altcum foarte pacinici. După-ce ne-am hotărât a nu mai suferi și încă chiar dela acei slujbași, pe cari noi îi plătim, venim a Vă ruga să bine-voși a da loc următoarelor lucruri necuvenite, ce notarul nostru, Szász Pál le face zi de zi, și anume:

1. Notarul comunal când se duce din comună afară, ceea-ce face des, încuie cancelaria comunală și duce cheia cu sine și nu lasă dreptul nici primarului comunal să intre, deși de multe-ori are afaceri oficioase de împlinit. Servitorii comunali sunt datori să păzească, cu poarta deschisă, până vine acasă notarul, fie chiar și noaptea întreagă.

2. Servitorii comunali, plătiți pentru treburi oficioase, se folosesc din partea notarului și mai cu samă a notărășii ca și servitorii și servitoare de casă private ai lor, ear' când primarul are lipsă de ei în afaceri oficioase, trebuie să-i ceară dela Doamna notărășii sau să-i caute prin comună, în brasda notarului, sau apoi să se facă însuși primarul servitor (măciucas).

3. Servitorii comunali la porunca notărășii, prea bine cunoscută în comună și jur, sunt siliți a rupe gardurile dela grădina de pomologie comunală spre a-și arde cuptorul când fac pâne, ear comuna să-și facă primăvara altele.

4. Pentru încălzitul cancelariei comunale se dau anual patru stângini de lemne, pe cari notarul și notărășii le folosesc pentru cuartirul lor privat și culină, ear' cele 2 părți, ce le capătă dela comună, ca om privat și notar, le vinde în folosul său.

5. Notarul a fixat o 1/2 zi pe săptămână pentru facerea pasapoartelor de vite și, anume Joia după amiază, care locuitor nu poate merge atunci, fără nici o scuză primită vine îndrumat afară din cancelaria comunală.

6. Fără considerare la nopțile lungi, notarășul nostru doarme ziua dela amiază până la 3 ore, și mai mult, încât nu poți is-

— Să nu fremăt s'ar putea
Când 'mi-e dat să pot vedea
Codrul meu, nescuturat,
Eară, vara, înfundat,
Și virtutea Românească
Ear' prinzând să 'nrămurească?

Toată țeara s'a sculat:
Tunuri trag la Calafat.
Carol-Vodă pod întinde,
Latul Dunării cuprinde;
Oastea trece, toată, toată,
Colo 'n zarea turburată,
Toată trece Dunărea
Cu Carol alătura..

Zice Carol oastei lui:
— De-așteptat suntem sături;
Țeara noastră nu se teme,
Înainte dragi ostași:
Ne-a venit și nouă vreme
Să mai trecem la vrăjmași!
— Să trăești Măria Ta:
Eacă'om trece și-om lupta!

Bradul par'că crește, crește,
Să mai saltă și privește:
— Ce vezi, bradule fârtate?
— Mi se închipuie-o cetate,
Carol-Vodă crunt o bate
Din trei părți și jumătate!
Plevna și Osman-Pașa
Pe Vodă-Carol rugă:

— Vai și-aman, Măria-Ta,
O clipă de ne-i lăsa,
Ție steagul 'om pleca!

Carol-Vodă poruncește
Și cu pace-i miluește;
Carol-Vodă stă călare,
Pașa vine cu 'nchinare;
Carol-Vodă, domn Român,
Pe cetate e stăpân!

Eacă dar oi u frământa
Glas de bucium oi u lua
Și-oiu striga cu glasul, roată,
Să m'audă lumea toată:
Să trăești Măria-Ta!
Veci de veci nu te-or uita;
Ești viteaz, ești Țerii lege
Carol-Vodă domn și Rege!

(Dacă elevii știu imnul național: »Trăiască Regele«, îl vor cânta).

Badea. Mândru cântec ne-ai mai spus,
zina moșului! Săracu, codrul cum se înfră-
țește el cu toate ale neamului nostru!

Povestea Vorbei. Așa îl duc și-l
port prin toate colțurile țării, est cântec al
lui Vodă Carol, Regele nostru...

Badea. Du-l, poartă-l, zina moșului,
că rege mare de fapte și nume strălucit e
Vodă Carol!

Povestea Vorbei... Dar dela dum-

neata, moș Badeo, să nu duc nimica în săcu-
lețul meu?

Badea [zimbând]. Apoi, știu eu, zina
moșului?... Am alcătuit și eu, chip, un cântec
al codrului, fiindcă veni mai adineaori vorba
de codru...

Povestea Vorbei. Poporul are pu-
rura'n el putere de alcătuire... Să-l auzim,
moș Badeo...

Badea (oftând). E-heil. Apoi:
(zice cu duioșie):

Frunză verde de răsură,
Drag mi-e codru verde 'ntins,
Că din frunza lui doinește
Dorul inimii, nestins!
Că tot codrul înțelege
Ce te doare, ce 'ți-e drag,
Și la umbra lui te cheamă
Cum te cheamă maica'n prag!

Frunză verde de răsură,
Codrule, codruț de neam,
Am o țeară, am o lege
Și pe tine drag te am!

Eacășă! (Își potrivește din umeri suc-
manul, cu ris de mulțumire).

Povestea Vorbei. Duios și plin de
adevăr, moș Badeo! Eacă avui ce prinde
și eu dela dumneata... (cătră băieți). Dar dela
voi copii? Ce mărgăritar îmi veți da și voi
pentru salba mea?

Tomțița. Suntem pui de Român, zină
mândră... Om rupe și noi ceva din inimile
noastre... (se întoarce către școlari și comandă)
Front! (cătră zină). Cum ne e neamul, fie-
care sătean trebuie să fie:

Plugar și ostaș!

(cor.)

Cu plăvanii dela jug
Port în țarina mândru plug.
Dragi mi-s boii, câmpul, drag,
Brasde-adenci d'a lungul trag.

Umbă plugul cu doi boi,
Eu puu capet la nevoi;
Seamăn rodnicul ogor,
Și mă uit în viitor!

Seamăn ca și frații mei,
Am același dor ca ei;
Sunt plugar și sunt Român
Și plugar voui să rămân!

Dar când țara m-o chema,
Plug pe pușcă voui schimba
Și voui trage în vrajmaș,
Brasda mea de bun ostaș!

CORTINA

prăvi nimic în după amiază, și vai de cel ce face larmă, tropotind, pe ambitul casei comunale, acela și aprinde paie în cap cu Doamna notărășită de nu-i poți sta în cale nici cu 7 melițe.

7. Primăria a decis a se face barieră la un pod ce duce peste valea satului, pentru scutirea vitelor ce vin dela pășune, au și adus lemnele de lipsă, din pădurea comună, în curtea cancelariei, Domnul și Doamna notărășită au aflat mai de lipsă, fără nici o hotărîre, a-și face un coteț pe sama porcilor lor.

8. Afacerile private și ale comunei sunt peste măsură negliigate, despre cari s'ar putea scrie cât de multe. Ce se ține de cele strict oficiale, cu cari dăorește deregătorilor sale prepuse, acele le împlinesc; în fine.

9. La toate aceste abuzuri notarul Szász Pál este împins de Doamna sa, care își închipue, ca ea încă ar avea drept de a-se mesteca în treburile comunale; pe când în faptă este un meșter — strică.

Nu peste mult voi mai scrie și despre alte soiuri de lucruri necuvenite; precum despre un recurs ce am fost siliți să înaintăm la ministrul de interne, contra hotărîrii adunării comitatense, prin care i-s'a ridicat salariul pe motive nedrepte.

Cu stimă:
un membru de comunitate.

Reuniunea a doua de înmormântare din Deva

și prima ei filie în Dobra cu Iliă și jurul lor.

—*—

(Urmare și fine).

Stimați membri de azi și — de mâine ai fiilor! Public rezultatul material al lucrării sistematice de 21 zile, ca să stîrnesc interes și sprigin în cei buni, să abat la conlucrare pe cei bîrfitori, ori nepăsători. Contra poporului, contra bisericii și contra lor păcătoresc și unii și alții, pe mine nu mă pot »blama«, cel mult — supăra.

Avem 500 coroane prisos la cassă, depuse la institutul »Grănițerul«, și încă nedepuse. Filia își are protocolul legat al proceselor verbale cu tot ce s'a petrecut, carte fundamentală, carte de portărel, evidența membrilor, evidența ajutoarelor, evidența lucrărilor directorului, jurnal de cassă, inventariu cu cartea rațiociniilor, 2 indice a membrilor și cartea de binefaceri, propuneri, cartea de plângeri, în 6 exemplare: toate în deplină regulă zi de zi întregite. Introducerea e partea mea, dar întregirea lor punctuoasă și corectă e meritul dlui portărel Toma Neamțu, care ni-a câștigat cei mai mulți membri, umblând din sat în sat, ca un apostol.

Sucurs prețios am avut și de la domni Simion Dragomir, în Gurasada, notar comun, Ioanichie Olariu, Maximilian Zomoniță și Iuliu de Orbonaș din Iliă.

Greutățile începutului în parte sunt învinse, dar' lucrarea din greu, în stil mare — amăsurat cerințelor masselor de mii, cari s'biară după ajutoare — de aci încolo are și trebuie să urmeze: cu conlucrarea — tuturor.

Dobra, 31 Octomvrie 1903 și Iliă, 12 Noemvrie 1903. Adam Leșnican cu Toma Neamțu și bravii Dobreni amintiți au întins mână frățescă tinărului protopresbiter George Oprea, omul tăcut, blând, care tace și face, alătura cu preotul tinăr din Gothața Miron Oprean, care nici mai mult nici mai puțin de cât filie separată are de gând să întemeze la anul, Dsa s'a apucat acum de lucru, și nu »așteaptă, să vadă, ce va fi«.

»Fondul de binefaceri«. Pe lângă 500 cor., bani gata ale filialei, umblând în persoană pe la frunțași și popor, mi-a succes a înscrie 2 membri fondatori cu câte 100 cor. 50 fil., la oaltă 201 cor., cari însă tot cresc cu câte 50 fil. la fie-care cas de moarte plătit. Unul e valorosul părinte George Oprean, din Dobra și Csucs József, comerciant în Iliă, cari au abzis de ajutoarele ce s'ar cuveni moștenitorilor în cas de

moarte. Fundațiunea de aceeași natură mai veche a mea face azi — după 188 casuri de moarte plătite — 194 cor. Ear' fundațiunea fieiertatului cassariu George Nicoară, »fundațiunea Emilia Ciurcu n. Nicoară« depusă, face azi 233 cor. 8 fil.

Introducînd o conlucrare permanentă și sistematică în 2 tracte, pe acest teren, putem obține în fie care an rezultate sigure însemnate. Cartea de binefaceri se va resimți în curînd. Cred, că și poporul trebuie datat la mici daruri de câte 1, 2, 3, șcl. cor., fără să simtă cea mai mică scădere. Din praxă vorbesc. Unii dăruiesc sume însemnate chiar. Alții — dacă n'au copii — lasă bisericii să-i îngroape din ajutoarele lor. Biserica câștigă de multe ori câte 100—150 cor., dacă e un membru vechiu cu casuri multe plătite.

În conglăsiure cu declarațiunile mele, luate la protocol, filiei Dobra îi stă în voie să și exopereze în decursul anului viitor statute întărite. Noi bucuros îi cedăm în acest cas întreagă averea și întocmirile, înapoindu-ni-se speșele și investițiile.

Sunt sigur însă, că — după ce vor vedea cu toții tractamentul corect, ajutoarele momentan plătite și administrația model cu controlul cel mai strict și conducerea unitară: nu vor cere reuniune independentă nici-odată. Deoarece — adunarea forțelor, bine conduse — totdeauna mai mari rezultate produce, de cât lucrarea de-sine-stătătoare, slabă.

Ca principiu fundamental și altcîm fiecare filie e quasi de-sine-stătătoare, banii ei numai ea îi plătește, ea și-i administrează, cu cărți separate; singur la susținerea administrației și speșelor comune contribuie cu ceva. Speșele aceste însă sunt mai mici de cât la reuniune de sine-stătătoare. Acesta e câștigul nostru material și apoi câștigul etic-moral, ce îl avem în vedere: răspîndirea binefacerilor în straturi cât de largi ale poporului; organizarea și concentrarea forțelor în direcțiune bine statorită. D-zeu bunul, ne ajute!

Deva, 22 Noemvrie 1903.

Directorul:
August A. Nicoară.

Conferența preoților din tractul Dobra, ținută Joi, în 13/26 Noemvrie 1903, la căldurosul apel al părintelui protopop Iosif Morariu a decis să susțină din rășputeri filia Dobra, premergător înființată. Cartea de binefaceri pentru Dobra și tract va purta-o și părintele protopop Iosif Morariu, ear' părintele Emanoil Șuiagă din Lăpușnic pentru comuna sa și Briznic. Prin acuișiția acestor doi bărbați de încredere, soartea filiei Dobra e pentru todeauna asigurată: Dobra și jurul, în scurt timp vor fi o parte a reuniunii noastre mai puternică de cât însăși reuniunea mamă Deva, care s'a restrîns mai virtos la opidul Deva.

Cu ajutorul lui D-zeu, mâne, Duminecă, în 16/29 Noemvrie, voi pune temeiul la filia a doua în Betlean, comună frunțașă aproape de Făgăraș. Valorosul ei paroch I. Nicolae Clonța și învățătorul Nicolae Ludu cu concursul altor frunțași — au adunat aproape 200 de membri, invitându-mă, să le înființez filia; deoare-ce statutele, votate de pe anul trecut, au întimpinat atari ciungăriri la locurile competente, în cât înființarea unei reuniuni de-sine-stătătoare, prin ciungărirea aceasta a devenit aproape cu neputință.

Cu ajutorul bunului D zeu, va urma, în scurt timp și a: treia filie șcl. La anul, numărul lor ușor se va putea întregi la 10 și astfel scopul articolului meu de propagandă, apărut în »Telegraf-Român«, »Gazeta-Transilvaniei«, »Activitatea«, și alte ziare — realitate are să devină, în sinul reuniunii noastre și a altor reuniuni surori, cari ne vor imita. În 10 ani, fie-care reu-

niune frunțașe: Orăștie, Sibiu, Sebeș, Bistrița, șcl. poate aduna un capital de 100.000 cor., din care în fie-care an mii de coroane ajutoare vor primi familiile membrilor rășoși. Nu ne trebuie de cât o lucrare devotată, sistematică și stăruință americană.

Sibiu, 15/28 Noemvrie 1903.

Augustin A. Nicoară.

Avis.

Ne apropiem de sfîrșitul anului și partea cea mai mare a abonenților nostri sunt încă tot în restanță cu abonamentul. Venim a-i ruga ultima oară, să binevoiască a-ne trimite prețul abonamentului, cât mai curînd, ne mai putînd aștepta. Onorabili răștanțieri se ie în băgare de seamă, că foaia încă are deobligăminte de împlinit.

NOUȚĂȚI

Tîrgul de țară în Orăștie. La 3 și 4 Dec. st. n. s'a ținut tîrgul de vite, care a fost foarte cercetat atît de vînzători cît și cumpărători. Au fost 4260 vite cornute, dintre cari s'au vîndut 2545 capete; din 240 cai au fost vînduți 116, ear' la 5 Dec. au fost în tîrg 410 porci și s'au vîndut 325. Duminecă, la 6 Dec. s'a ținut tîrgul liber, care încă a fost cercetat și asupra căruia — acum odată — nu s'au plîns nici neguțătorii. E peste măsură dureros, că nu se fac pașii de lipsă pentru mutarea tîrgurilor de pe ziua de Duminecă, prin ce simțul religios se stîrpește și însăși religia se profanează.

Domnul Nicolau Diamandi, profesor-catechet gr.-or. din Beiuș, pe care l'a suspendat Vicarul V. Mangra, despre ce s'au scris multe în ziaristica română, Consistorul metropolitan în ședința din 24 Noemvrie l'a rehabilitat în postul său avut.

Programul festivității școl. din presara Stului Andrei în 29 Noemvrie v. 1903. 1. Deschiderea festivității. 2. Imnul lui »Andrei«. 3. Cuvînt ocașional. 4. »Carul cu boi«, de Popovici, cor de școlari. 5. »Tîg-anul cloacă«, anecdotă de Speranță. 6. Cîntec de jertfă, de L. Bethoven, cuartet. 7. Trialog, de Mar. Drăgan. 8. »Eu mă duc codrul rămăne«, de T. Popovici, cor de școlari. 9. Incheierea. Orăștie, 26 Nov. v. 1903.

Festivitatea se va ține în localul școlii noastre din loc pe lângă prețul de intrare benevolă.

Inceputul la 7 ore seara.

Diracțiunea.

Ospătarea la asentări oprită! Să știe, că orașele și comunele purtau speșe însemnate cu prilejul asentărilor, încât să adunau prin preture dela comune bani spre acest scop. — Din acești bani repartați și administrați de notari, se plăteau localul de asentare, dar mai cu samă se plăteau mîncările și beuturile ce se consumau de comisia asentătoare, solgăbira și notari. Ministrul de interne a dat o ordinațiune prin care să opresc acest soi de speșe, zicînd, că acest obicei e contrar legii și sporește sarcinile grele ale comunelor, ear' comisunile și de altcîm sunt provăzute cu paușale stabile de călătorie și întreținere. Avis comunelor, cari plătesc aruncuri în măsura dării de stat și cari sunt îngreunate cu taxe enorme pentru pășunit, lemnărit, străjuire, aruncuri comunale și comitatense de diferite soiuri! Pe lângă aceste mai supoartă și sarcinile învățămîntului poporal!

Răspuns dlui Goldiș. La art. nostru »O carte plagiată«, în care am arătat cum dl Goldiș știe face contrabandă literară, D-sa răspunde în »Trib. Pop.« sub titlu »Epilogul luptei«. Trebuie să-i aducem la cunoștință dlui Goldiș, că încă n'am ajuns la epilog, ci suntem abia în toial luptei; la epilog vom ajunge atunci, când d-nul Goldiș va fi delaturat din secțiunea istorică a Asociațiunei noastre culturale-literare. Dela un bărbat competent am și primit un răspuns demn la art. dlui Goldiș din »Tr. Pop.«, care însă s'asinducă prea tîrziu, îl vom publica în nrul proxim.

Reproducem azi răspunsul ce-l dă »Unirea« în nrul seu ultim dlui Goldiș. Eată!:

»Pentru dl Goldiș«. În sfîrșit dl Vas. Goldiș, fost profesor la Brașov, mare literat și stilist, cum spun amicii sei dela Arad, vine după mai bine de un an și binevoiesc a răspunde proagrației unei foite apărute în 1902 în foaia noastră, în care D-sa e pus pe două coloane.

Ținem să se știe următoarele lucruri: Critica din »Unirea« e adusă în legătură cu frecările pentru episcopia Aradului, de pe acel timp. Rătăcește dl Goldiș. Noi n'avem nimic, nici cu dl Hamza nici cu par. Mangra și cu atît mai puțin cu actualul Episcop al Aradului. De plagiatul Istoriei știam de mult, i-am dat însă pace, căci dl Goldiș isprăvisc pe profesura. Când am cetit însă cum zi de zi, partida în care D-sa era mare și tare, lovea cu tot soiul de arme, în tabera contrară, ne-am percut răbdare și am cercat să arătăm că nici domniile lor nu's așa albi și curați cum se țin.

Și va concede dl Goldiș că l'am prins cu ocaua mică. Răspunsul ce-l dă acum în nrul dela 29 Nov. a »Trib. Pop.« nouă absolut nu ne împune. Cunoaștem noi felul acesta de apărare. Te faci prost ca să trăiești mult, spune pe la noi poporul. Vezi bine, că datele istorice sunt plagate (!?) din alte cărți, nu mai trebuia să faci D-sa pe naivul, și să o spună aceasta, o știm noi bine; era mai consult să tacă, cel puțin nu mai perdea din aureola, ce i-au pus în jurul capului bunii sei amici. Așa însă arată termometrul a scăzut eară.

Acțiuni economice române. Sub aceasta rubrică scrie »B. H.« de Duminecă, că Românii din Torontal se constituie pe puteri în cele economice. — Neîntrerupt cumpără la moșii, înființează institute economice și de bani. Nu de mult au înființat două bănci și acum înființează a treia în Ciocova, ai cărei funcționari sunt toți Români, (nu cumva ar dori să fie Unguri?) ear' împrumuturi dau numai Românilor [?!]. Așa dară și asupra capitalului românesc sunt jaluzi compatrioții nostri.

Alteutschii și Sașii. Intrarea Sașilor în partidul liberal nu este pe placul altdutschilor, după-cum se exprimă o foaie principală din Berlin, »Tägliche Rundschau«. Li apostrofează, că s'au ostenit în luptă și că dovedesc eșofare. Noroc, că nu toți Sașii urmează pilda celor bătrîni; au mai rămas în afară și elemente independente, pe cari li îmbărbătează la opoziție. De altcîm se încrede în puterea de luptă a tineretului, care va ști ce să facă cu oportuniștii la noiele alegeri.

Vîndătoare de suflete. Un domn, care face parte din clica »Tr. Poporului« și ocupă totodată un post însemnat la curtea episcopescă din Arad, zilele trecute prin epistole ademenitoare a căutat să prindă în mreja »Tr. Pop.« pe unii din cei mai buni tineri d'ei nostri, cari studiază la universitatea din Budapesta.

Tinerilor! Vedeți-Vă de completarea studiilor și nu Vă lăsați prinși în cursă. Și nu uitați de pătăniile tuturor colaboratorilor, cari s'au perondat în redacțiunea numitei reptile: Trif, Vonigă, Dimitriu, Maglaș, apoi bieții Augustini și Brândă, cari în urma miseriei și desgustului și-au pus capăt vieții.

Tinerilor! feriți-Vă de glasuri de sirene...

Cel mai mare turn din lume. La expoziția universală din St. Louis (Statele-Unite), care se deschide de la anul, americanii vor clădi un turn înalt de 1050 picioare engleze (vre-o 270 metri). Turnul va avea forma unui far și va fi construit numai în oțel. În cupola lui vor putea încăpea 7000 persoane. Un vagon uriaș va duce până în vârful lui pe șine așezate în exteriorul turnului peste 800 persoane, pe când dinlăuntru niște ascensioane uriașe vor urca și cobori pe vizitatori. Înălțuntru acestui turn va fi tapetat din sus în jos cu cristale, prin cari vor trece raze de deosebite culori. Un mecanic va agita aceste cristale așa, că se va avea impresia de a călătorii într'un diamant colosal. Turnul va fi botezat »turnul-palat de cristal«. Piciorul său va fi încunjurat de un lac uriaș, în care apa agitată de mașini puternice se va ridica în valuri.

Bibliografie.

Secta nazareană (a pocăiților) este o plagă pe biserica noastră. Combateră și înfrîngerea acestei secte este un lucru greu atît pentru mulțimea învățăturilor ei eretice, cât și pentru încăpăținarea, cu care Nazarenii țin la aceste învățături întemeiate pe temiri ce citate fals scoase și rău interpretate din s. Scriptură. O ușurare în privința aceasta ofere broșura:

»Dispute cu Nazarenii, II«.

În această broșură, apărută în editura noastră, se combat învățăturile nazarene Despre Botez, învățături, cari atît din punct de vedere teoretic cât și practic sunt cele mai ademenitoare pentru poporul de rînd.

Cartea constă din coale 4¼, de tipariu fin și vindem exemplarul numai

cu 10 cruceri (+ portul postal) și — în cât comunele bisericești ar cumpăra mai multe exemplare spre împărțire între credincioși — chiar și mai ieftin.

Tot în stabilimentul nostru se poate căpăta broșura:

»Intre Nazareni«.

Aceasta broșură expune pe scurt învățăturile de credință și morală ale nazarenilor, organizarea, disciplina și cultul lor; imputările, ce le fac Nazareni bisericești noastre; decursul unei »adunări« nazarene și pericolul, la care sunt expuși nazareni din punct de vedere național. Prețul unui exemplar 10 cruceri.

Tipografia și Librăria diecesană în Caransebeș.

Sz. 9362—1903. tkv.

ARVERÉSI HIRDETÉNY KIVONATA

A szászvárosi kir. jbiróság mint telekkvi hatóság közhirré teszi, hogy Dr. Muntean A. ügyv. v. hajtatonak Matyej Iuon végrehajtást szenvedő elleni 250 kor. tőkekövetelés iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szászvárosi kir. jbiróság) területén levő a Felső-Városvizen fekvő a felsővárosi 565. számú tjkvben a f 1 rendszám 269/a 269/b hrszámra 374 kor., a f 2 rd. 954 hrszámra 11 kor., a f 3 rd. 1040 hrszámra 55 kor., a f 4 rd. 1358 1359 hrszámra 43 kor., a f 5 rd. 1663 hrszámra 3 kor., a f 6 rd. 2169 hrszámra 5 kor., a f 7 rd. 2490 hrszámra 48 kor., a f 8 rd. 2781 2782 hrszámra 90 kor., a f 9 rd. 2790 hrszámra 88 koronában az árverést ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **az 1903. évi december hó 21. napján dél. e. 9 órakor**, Felső-Városviz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Kelt Szászvároson, 1903 évi november hó 21-én.

Dr. Biró,
kir. albiró.

Sâmbătă în 3 Octomvrie n. a. c.
s'a deschis

Baia de Vane

și Aburi

în Orăștie, Str. faurilor Nr. 8.

Scalde de aburi, pentru domni se pot lua: Mercuria și Sâmbăta d. a. dela 2—8 ore. Dumineca a. m. dela 6—11 ore, d. a. dela 2—6 ore numai cu 50 fil.

Scalde de aburi, pentru dame se pot lua: Marți și Joi d. a. dela 2—8 ore

Scalde de vane se pot lua în toată ziua dela 6 ore a. m. până la 8 ore sara.

PREȚURI DE SCALDĂ:

1 scaldă de aburi 1 cor., pentru școlari 80 fil., 1 scaldă de vană 80 fil., 12 scalde de aburi în abonament 10 cor. 12 scalde de vane în abonament 8 cor.

Rugându-mă pentru frecventare cât de deasă, semnez, cu toată stima

S. Birtler.

(208) 6—6

„Dacia“ — apă minerală!

Dr. Hankó Vilmos profesor, membrul Academiei maghiare de științe, a caulificat apa naturală de conținut acid-carbonic a »Isvorului-Dacia« de apă gustoasă excelentă și de neprețuită.

Resultatul analizei și părerea sa o comunicăm în traducere autentică

ANALISA CHEMICĂ

a apei acre »Isvorul-Dacia« din Șoimușul-Murășului lângă Deva.

	în 1000 grame apă
Calcium hydrocarbonat	1.0542 « «
Magnesium «	0.3497 « «
Calcium sulfat	0.2316 « «
Natrium hydrocarbonat	0.1705 « «
Fer «	0.0390 « «
Kalium chlorid	0.0520 « «
Mangan hydrocarbonat	0.0145 « «
Kalium «	0.0094 « «
Lithium «	0.0019 « «
Silicium dioxid	0.0096 « «
Suma substanțelor solide	1.9333 grame apă
Acid carbonic liber	2.3953 « «
Volumul acidului carbonic liber	1214.6 c. c.

Precum dovedește analiza »Isvorului-Dacia« din Șoimușul-Murășan (apă acra de Pauliș) e a se număra în grupa acelor ape acre pămâtoase, cari conțin fer. După caracterul seu chemic, format din cantitatea și proporția părților sale constitutive, isvorul acesta face parte din grupa apelor mai renumite. Are un prea plăcut gust și fiindcă conține deosebit mult acid carbonic — în privința căruia »Isvorul-Dacia« ocupă un loc între apele acre mai de frunte — prin limpezirea sa e o excelentă apă de beut. Pentru locuitorii părților lipsite de darul unei ape sănătoase: apa »Isvorului-Dacia« e de neprețuit. Din compoziția potrivită a apei se poate deduce, că și pentru praxa medicală »Isvorul-Dacia« va fi un factor important.

Conform actului alăturat, apa trimisă spre analizare s'a scos și sigilat în fața antistiei comunale.

Budapesta, la 3 Martie 1903.

Dr. Hankó Vilmos m. p.,

profesor de chimie la școala reală superioară de stat a cercului II-lea din Budapesta, membru al academiei maghiare de științe.

(L. S.)

Am îngrijit, ca aceasta apă distinsă și recoroitoare, care beută curată și cu vin ori cu sirup este tot asemenea de excelentă, să fie pusă la dispoziția on. public.

Comandele se fac la biroul »Dacia« întreprindere de apă minerală în Deva, unde se află totodată și depositul.

Expediția se efectuește în lăzi închise de câte:

- 25 sticle à 1 Ltr. predat gara Deva cu prețul de Cor. 1'85
- 50 « « 1 « « « « « « « « « 3'40
- 25 « « 1/2 « « « « « « « « « 1'60
- 50 « « 1/2 « « « « « « « « « 2'90

Transportul pe linia ferată privește pe cumpărător.

Pentru ladă și sticle ne retrimise se socotește:

- pentru o ladă . . . . . Cor. 2.—
- « 1 sticlă de 1/1 ltr. « 16
- « 1 « « 1/2 « « « 14

Isvorul mineral este proprietatea institutului de credit și economii »Dacia« societate pe acții în Orăștie—Szászváros.

Diracțiunea.

Insertiunile și reclamele sunt sufletul comerului!

Insertiuni și reclame cu prețuri moderate se primesc la administrația foii »Activitatea«

„Minerva“

Institut Tipografic

Orăștie.

Se recomandă a executa următoarele: ☛

Opuri, Broșuri și Placate ☛ ☛ ☛

Bilete de logodnă și cununie ☛ ☛ ☛

Carte și epistole ☛

☆ Circulare ☆ & prefcurenturi

Note, Bilete de vizită ☛ după plac și ☛ cerere ☛ ☛ ☛

Registre și imprimate Anunțuri, ☛ ☛ ☛ Compturi și Adrese. Bilanțuri etc. etc. ☛

Comande din afară se efectuează repede!

Această tipografie e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a putea executa ori-ce comandă prompt și cu cea mai mare acuratețe!

Avis!

Se aduce la cunoștința onoratului public din Orăștie și jur, că

Apa minerală „Dacia“

de acum înainte au luat-o în întreprindere pentru vânzare dl Gustav Zobel, comerciant în Orăștie.

Atât pentru privați cât și pentru hoteluri apa se vinde:

O sticlă de 1 litr. cu . . . 12 bani.

8— O sticlă de 1/2 litr. cu . . . 9 bani.

Hotelierii sunt îndreptățiți a o vinde: sticla de 1 litr. cu 24 bani și de jumătate litr. cu 18 bani.